

KEPAN

www.kepan.org.tr

Bülten

DEĞERLİ NÜTRİSYON GÖNÜLLÜLERİ 14. KEPAN KONGRESİNE DAVETLİSİNİZ

Sizleri 17-20 Nisan 2025 tarihleri arasında, Antalya-Rixos Sungate Otel'de gerçekleştireceğimiz "14. KEPAN Kongresi"ne katılmaya davet etmekten büyük bir onur duymaktayız.

Kongremizin ana teması ve görseli "Klinik Nutrisyonda Mihenk Taşları" olarak belirlenmiştir. Bu amaçla, doktor, diyetisyen, hemşire ve eczacılardan oluşan multidisipliner ekibin ayrı ayrı bu alanda "mihenk taşları" olduğunu vurgulamak ve sizlerin de desteği ile nutrisyonda "mihenk taşları" olmaya devam etmek isteriz. Bu vizyon ve misyonu KEPAN Derneği olarak, 1994 yılından beri sürdürmenin mutluluğu içerisinde olan bizler Antalya'da sizleri ağırlamayı dört gözle bekliyoruz.

BİLDİRİ GÖNDERİMİ İÇİN SON TARİH 1 ŞUBAT 2025...

Kongremize bilimsel çalışmalarınızla vereceğiniz destekten dolayı onur duyuyoruz. Bildiri gönderimi için son tarih 01 Şubat 2025 olarak belirlenmiştir.

Kongremiz ile ilgili ayrıntılara ve güncel bilgilere

www.kepan2025.org adresinden ve [@kepankongresi](https://www.instagram.com/kepankongresi) instagram adresinden ulaşabilirsiniz.

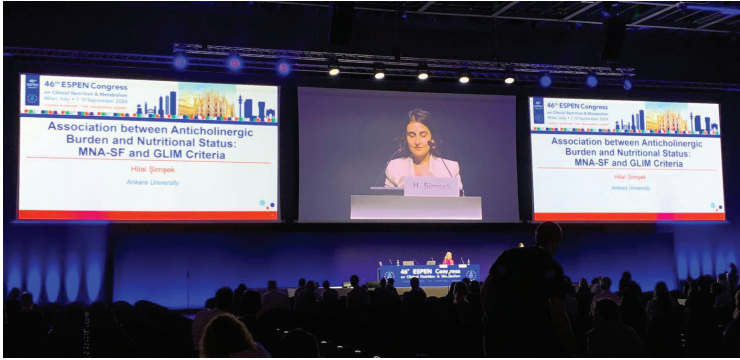
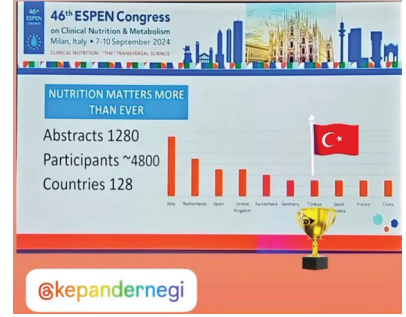

Gerçekleşen Toplantılar ve Duyurular

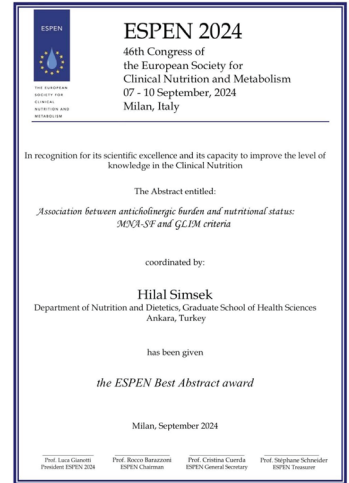
46. ESPEN KONGRESİ 07-10 EYLÜL 2024 TARİHLERİ ARASINDA MİLANO-İTALYA'DA YAPILDI

128 ülkeden 4833 katılımin sağlandığı 46. ESPEN kongresine Türkiye 62 sözlü bildiri ve poster sunumuyla, katılım sağlayan 128 ülke arasında 7. sırada yer aldı.

KEPAN Derneğinin Yönetim Kurulu olarak temsil edildiği kongrede *"Doing the best in clinical nutrition in ICU"* oturumunda **Mehmet Uyar** *"Nutritional issues for ICU patients"*, *"Nutrition education specialist team - Management of gastroparesis: A multidisciplinary approach"* oturumunda **Burcu Kelleci Çakır** *"Administering medication via enteral tubes and unblocking techniques"* ve *"Nutrition in cancer: Focus on tumor types"* oturumunda **Alper Uğuz** *"Nutrition in gastric and pancreatic cancer"* başlıklı konuşmalarıyla; **Burcu Kelleci Çakır** *"Optimizing transition of pediatric to adult care for patients with long term artificial nutritional needs"* ve *"Doing the best in clinical nutrition in ICU"* oturumlarında ve **Gülistan Bahat** *"Modulation of cancer treatment"* oturumunda oturum başkanı olarak; **Cafer Balcı** *"The relationship between coronary and cardiac computed tomography measurements and sarcopenia in older adults"*, **Mehmet Kaya** *"The impact of frailty on clinical outcomes in acutely hospitalized older patients with cancer"*, **Arzu Okyar Baş** *"GLIM plus PANDORA predicts mortality better than other intensive care mortality indicators: a single center 180 days follow-up study"* ve **Rana Elçin Sezer Ceren** *"A simulation-based training model to improve percutaneous endoscopic gastrostomy care skills of family caregivers: a randomized controlled study"* başlıklı sözlü bildirileri ile ülkemizi başarılı ve gururlu bir şekilde temsil etmiştir. ESPEN'in en iyi *"Abstract"* ödülünü 1280 bildiri arasından *"Association between anticholinergic burden and nutritional status: MNA-SF and GLIM criteria"* başlıklı bildirisi ile Ankara Üniversitesi SBF Beslenme ve Diyetetik Bölümü Doktora öğrencisi **Hilal Şimşek** almıştır. Ülkemizi başarı ile temsil eden arkadaşlarımızı kutlar ve başarılarının devamını dileriz.

KEPAN Derneği sözlü veya poster bildirisi kabul edilen 23 üyemize kongreye kayıt desteği sağlamıştır. Bu yıl ülkemizden de ESPEN "Travel awards" ödülünü Dr. Serez İleri almıştır. Kongrede düzenlenen "LLL Eğitmeni" sınavında, Mutlu Doğanay, Cafer Balcı ve Burcu Kelleci Çakır başarılı olarak, "LLL Eğitmeni" unvanı kazanmışlardır.

Gerçekleşen Toplantılar ve Duyurular

“KLİNİK NÜTRİSYONUN MİHENK TAŞLARI” TOPLANTISININ DÖRDÜNCÜSÜ ADANA’DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

KEPAN Derneği – SBÜ Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Beslenme Ünitesi iş birliği ile “Klinik Nütrisyonun Mihenk Taşları-IV” başlıklı KEPAN Derneği-Diyetisyen Buluşması toplantısı 27 Eylül 2024’de 250 katılımcı ile Adana Şehir Hastanesinde başarılı bir şekilde gerçekleştirildi. Toplantının gerçekleşmesinde büyük emeği olan Adana Şehir Hastanesi SBÜ Adana Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ekrem Sapmaz’a, Adana Şehir Hastanesi Başhekimi Doç. Dr. Mehmet Volkan Harput’a, Nütrisyon Ekibi Başkanı Doç. Dr. Adnan Kuvvetli’ye ve Diyet Bölümü Koordinatörü ve Baş diyetisyeni Uzm. Dyt. Dilek Doğan ve ekibine, koşulsuz desteği için Abbott, Nestle ve Nutricia firmalarına teşekkür ederiz.

“KLİNİK NÜTRİSYONUN MİHENK TAŞLARI” TOPLANTISININ BEŞİNCİSİ ANKARA’DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

KEPAN Derneği – Ankara Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü iş birliği ile “Klinik Nütrisyonun Mihenk Taşları-V” başlıklı KEPAN Derneği-Diyetisyen Buluşması toplantısı 21 Kasım 2024’te 250 katılımcı ile Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü 75. Yıl Konferans Salonu’nda başarılı bir şekilde gerçekleştirildi.

Toplantının gerçekleşmesinde büyük emeği olan Sağlık

Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Emine Özmete’ye, Beslenme ve Diyetetik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Nurcan Yabancı Ayhan’a ve koşulsuz desteği için Nestle firmasına teşekkür ederiz.

11. ULUSLARARASI BESLENME VE DİYETETİK KONGRESİNDE KEPAN DERNEĞİ PANELİ

10-12 Ekim 2024 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilen 11. Uluslararası Beslenme ve Diyetetik Kongresinde “Klinik nütrisyonunda güncel yaklaşımlar” başlıklı KEPAN Derneği paneli yapıldı. Panelde malnütrisyon, oral/enteral nütrisyon, parenteral nütrisyon ve nütrisyon tedavisi sırasında ilaç etkileşimleri konuşuldu. Panele Prof. Dr. Mutlu Doğanay, Prof. Dr. Çetin Kaymak, Prof. Dr. Meltem Gülhan Halil, Doç. Dr. Derya Hopancı Bıçaklı, Öğr. Gör. Dr. Diyetisyen Birgül Dağ, Dr. Öğr. Üyesi Eczacı Burcu Kelleci Çakır ve Uzman Diyetisyen Güzin Tümer konuşmaları ve oturum başkanlıkları ile katkıda bulundu. 1500 kişinin katılımının olduğu kongreye nazik davetleri için Kongre Başkanı Prof. Dr. Zehra Büyüktuncer Demirel’e ve Düzenleme Kuruluna teşekkür ederiz.

Gerçekleşen Toplantılar ve Duyurular

'KLİNİK NÜTRİSYONDA TEMEL KAVRAMLAR' TOPLANTISI GAZİANTEP'TE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

KEPAN Derneği ve Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (GİBTÜ) iş birliğiyle düzenlenen 'Klinik Nutrisyonda Temel Kavramlar' toplantısı 3 Ekim 2024'te Gaziantep'te başarıyla gerçekleştirildi. Toplantıda olgu çözümleriyle malnütrisyon, enteral beslenme, onkoloji ve nöroloji hastalarında beslenme temalı konuşmalara yer verildi. Toplantının gerçekleştirilmesinde önemli katkıları olan GİBTÜ Rektör Yardımcısı ve Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Tarakçıoğlu'na, Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İbrahim Halil Türkbeyler'e, Nöroloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Abdurrahman Neyal'e ve akademik idari personele kıymetli ev sahiplikleri için ve koşulsuz destekleri için Nutricia firmasına teşekkür ederiz.

KEPAN DERNEĞİ AKADEMİK GERİATRİ KONGRESİNDE

KEPAN Derneği olarak 16-20 Ekim 2024 tarihlerinde düzenlenen "6. Uluslararası ve 17. Akademik Geriatri Kongresi"ne "Nutrisyon Kursu" ve "Malnütrisyonda Zor Sorular ve Cevapları" paneli ile katkıda bulunduk. Nazik davetleri için Dernek Başkanı Prof. Dr. Teslime Atlı'ya, Kongre Başkanı Prof. Dr. Zekeriya Ülger'e ve Dernek 2. Başkanı ve KEPAN Derneği Genel Sekreteri Prof. Dr. Meltem Halil'e teşekkür ederiz.

"YARALARIMIZI SARIYORUZ" TOPLANTISI KAHRAMANMARAŞ'TA YAPILDI

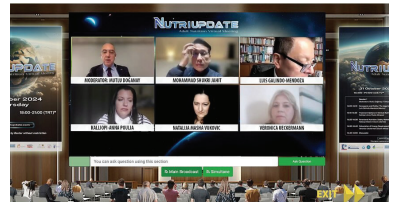
Yüzyılımızın en büyük felaketlerinden "6 Şubat" depremlerinin merkez üssü Kahramanmaraş'ta 24-25 Ekim 2024 tarihinde "Yaralarımızı Sarıyoruz" mottosu ile düzenlenen "Evde Sağlıkta Nutrisyon ve Yara" sempozyumu 120 kişinin katılımı ile başarılı bir toplantı yapıldı. Toplantıda "Evde sağlık

hizmetlerinin" ayrılmaz parçası olan beslenme, "Basınç yaralarında nutrisyon desteğinin önemi", "Nutrisyon desteğinde kritik noktalar" gibi başlıklar altında tartışıldı. KEPAN ve Yara Bakım Derneğinin iş birliğiyle gerçekleştirilen toplantıya destek veren hocalarımıza, katılımcılara ve koşulsuz desteği için Nestle firmasına teşekkür ederiz.

NUTRIUPDATE 2024 TOPLANTISI 31 EKİM 2024 TARİHİNDE ÇEVİRİM İÇİ OLARAK YAPILDI

İlk defa 6 Aralık 2023 tarihinde gerçekleştirilen Uluslararası NUTRIUPDATE Yetişkin Beslenme Sanal Buluşma Toplantısının ikincisi "NUTRIUPDATE 2024" 11 ülkeden 1100 kişinin katılımıyla büyük bir başarıyla 31 Ekim 2024'te gerçekleştirildi. KEPAN Derneği önderliğinde, Baxter firmasının sponsorluğunda çevirim içi olarak gerçekleştirilen toplantı bu yıl Çekya, Güney Afrika, Hindistan, Malezya, Meksika, Polonya, Sırbistan, Slovenya, Suudi Arabistan ve Yunanistan Nutrisyon Dernekleri ile yapıldı.

Dünya Malnütrisyon Farkındalık Haftası Yurt Çapında Çeşitli Etkinliklerle Kutlandı

Dünya Malnütrisyon Farkındalık Haftası KEPAN Derneği tarafından planlanan farkındalık etkinliklerine yurt çapında beslenme destek ekiplerinin katılımıyla 1-9 Kasım 2024 tarihleri arasında kutlandı. Hafta kapsamında;

- 1 Kasım 2024 – Klinik nütrisyon kursu – Palyatif Bakım Derneği
- 6 Kasım 2024 – “Klinik nütrisyonunda temel ve özel yaklaşımlar” webinarı
- 4-8 Kasım 2024 – Sağlık personeli için malnütrisyon değerlendirme çalıştay
- 4-8 Kasım 2024 – Hastanelerde hastalar için malnütrisyon farkındalık toplantıları
- 9 Kasım 2024 – LLL Kursu

Hastanelerdeki etkinliklerde hastanelere stantlar kurularak hastalar ve hasta yakınları malnütrisyon hakkında bilgilendirildi, malnütrisyon farkındalığı yaratılmaya çalışıldı. Derneğimizin hazırladığı posterler stantlara asıldı, kanserle mücadelede, yaşlılarda, çocuklarda, nöroloji, geriatri hastalarında yetersiz beslenmenin önemi ile ilgili bilgilendirici broşürler dağıtıldı. Antropometri ve kas gücü ölçümleri yapıldı. Malnütrisyon farkındalık haftası etkinliklerine destek veren merkezlerin tüm yöneticilerine ve nütrisyon gönüllülerine teşekkür ederiz.

Etkinliklere katılan merkezler alfabetik sıraya göre:

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Ankara Bilkent Şehir Hastanesi

Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Çocuk Hastanesi

Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Ankara Etik Şehir Hastanesi

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

Dr. A.Yurtaslan Ankara Onkoloji Eğt.ve Arş.Hst.

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

Giresun Prof. Dr. İlhan Özdemir Devlet Hastanesi

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Erişkin Hastanesi

Hacettepe Ün. Tıp Fak. İhsan Doğramacı Çocuk Hst.

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

Karadeniz Teknik Ün. Tıp Fakültesi Farabi Hastanesi

Katip Çelebi Ün. Atatürk Eğt.ve Arş.Hastanesi

Lokman Hekim Üniversitesi Sincan Hastanesi

Sincan Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Gerçekleşen Toplantılar ve Duyurular

DÜNYA MALNÜTRİSYON FARKINDALIK HAFTASINDA ULU ÖNDER ATATÜRK'Ü ZİYARET ETTİK

Cumhuriyetimizin 101. kuruluş yılında Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü anmak ve içinde bulunduğumuz 'Dünya Malnütrisyon Farkındalık Haftası'na dikkat çekmek için 13 Kasım 2024'te KEPAN Derneği tarafından düzenlenen ziyarete Ankara Beslenme Destek ekipleri ile katıldık.

Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü aramızdan ayrılışının 86. yılında sevgi, saygı, özlem ve minnetle anıyoruz.

Etkinliğe katılan tüm nütrisyon gönüllülerine teşekkür ederiz.

KEPAN DERNEĞİ, PALYATİF BAKIM SEMPOZYUMUNDA

KEPAN Derneği 1-2 Kasım 2024 tarihinde "Palyatif Bakım Derneği" tarafından düzenlenen "5. Ulusal & 2. Uluslararası Palyatif Bakım Sempozyumu"na "Klinik Nütrisyon Kursu" ile destek verdi. Nütrisyonel değerlendirme, enteral ve parenteral beslenmede temel kavramlar, onkoloji ve geriatride nütrisyon tedavisinin anlatıldığı kursa nazik davetleri için dernek başkanı Prof. Dr. Nurten İnan ve yönetim kuruluna, düzenleme kuruluna teşekkür ederiz.

WEBİNARLARIMIZ DEVAM EDİYOR

"Klinik nütrisyonunda temel ve özel yaklaşımlar" webinarı Prof. Dr. Mutlu Doğanay'ın "Klinik Nütrisyon Genel Bakış", Prof. Dr. Çetin Kaymak'ın "Yoğun Bakımda İyi Nütrisyon Uygulamaları" Prof. Dr. Meltem Halil'in "Özel Popülasyonlarda İyi Nütrisyon Uygulamaları" başlıklı konuşmaları ile 6 Kasım 2024'te başarı ile bir şekilde gerçekleştirildi. Toplantıya koşulsuz desteği için Haver firmasına teşekkür ederiz.

**CANLI
YAYIN**

Dünya Nütrisyon Günü Kapsamında

**KLİNİK NÜTRİSYONDA
TEMEL VE ÖZEL YAKLAŞIMLAR**

Prof. Dr.
Mutlu Doğanay
Klinik Nütrisyon
Genel Bakış

Prof. Dr.
Çetin Kaymak
Yoğun Bakımda
İyi Nütrisyon Uygulamaları

Prof. Dr.
Meltem Halil
Özel Popülasyonlarda
İyi Nütrisyon Uygulamaları

6 Kasım 2024, Çarşamba | Saat: 19:00

<https://hubdata.com/nutrition>

Sağlık Mesleği Mensuplarına katılmaları için

BİR KEPAN-ESPEN KLASİĞİ: LLL KURSU İSTANBUL'DA YAPILDI

KEPAN Derneği'nin ESPEN iş birliği ile düzenlediği LLL (Life Long Learning) kursu 6 modül ve 240 katılımcıyla 9 Kasım 2024'de İstanbul'da düzenlendi. Türkiye şimdiye kadar düzenlenen 246 kurs ile Avrupa'da en fazla LLL kursu düzenleyen ülke konumundadır. Bu haklı gururu bize yaşatan tüm KEPAN Derneği yönetim kurullarına, son dönem LLL kursu koordinatörü Prof. Dr. Kubilay Demirağ ile LLL kursları koordinatörlerimize ve eğitmen hocalarımıza emekleri için şükranlarımızı sunuyoruz. Toplantıya koşulsuz destekleri için Nestle, Abbott, Nutricia, Baxter, Erenler, Polifarma firmalarına teşekkürlerimizi sunarız.

Gerçekleşen Toplantılar ve Duyurular

“BESLENMEDE BİLİM AKADEMİSİ” TOPLANTISI BERLİN’DE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

“Beslenme Bilim Akademisi” toplantısı 15-16 Kasım 2024’te Berlin’de başarıyla gerçekleştirildi. Toplantının ilk gününde farklı disiplinlerdeki beslenme ihtiyaçları, malnütrisyon taraması ve evde sağlık hizmetlerinde nütrisyonel deneyimler; ikinci gününde medikal beslenmede yüksek protein, peptid, HMB ve D vitamini içeriği, kritik hastada gastrointestinal disfonksiyon ve tüple beslenme komplikasyonları ve yönetimi konuşuldu. Konuşmacılarımıza, katılımcılara ve koşulsuz desteği için Abbott firmasına teşekkür ederiz.

ANKARA ŞEHİR TOPLANTILARI DEVAM EDİYOR

KEPAN Derneği, Ankara Şehir Toplantılarının on beşincisi multidisipliner branşlardan oluşan 160 nütrisyon gönüllüsünün katılımı ile 20 Kasım 2024 tarihinde Ankara Point otelde gerçekleştirildi. Kas kaybı ve basınç yaralarının, “EPA, GLA ve antioksidanlarca zengin beslenmenin enflamatuar yanıtı ve kas kaybına etkisi” ve “Basınç yaralarında nütrisyonel ihtiyaçlar: ESPEN Önerileri eşliğinde” başlıklı konuşmalarla tartışıldığı toplantı olgu sunumları ile devam etti. Toplantıya destek veren tüm konuşmacılara ve katılımcılara ve koşulsuz destekleri için Abbott firmasına teşekkür ederiz.

“MALNÜTRİSYONU FARK ET, TEŞHİS ET, TEDAVİ ET” TOPLANTISI YAPILDI

KEPAN Derneği – Kocaeli Şehir Hastanesi işbirliğiyle düzenlediğimiz “Malnütrisyonu Fark Et, Teşhis Et, Tedavi Et” mottolu toplantımız 220 kişinin katılımı ile 5 Aralık 2024’te Abbott’un koşulsuz desteğiyle gerçekleştirildi. Kocaeli İl Sağlık Müdürü Op. Dr. Yüksel Pehlevan’a, Kocaeli Şehir Hastanesi Başhekimi Prof. Dr. Bahri Elmas’a ve Hastane Klinik Nütrisyon Ünitesi’ne davetleri için teşekkür ederiz.

KEPAN DERNEĞİ PEDIATRİST-DİYETİSYEN BULUŞMASI TOPLANTISI 7 ARALIK 2024’DE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

“Pediatrik Nütrisyon Sempozyumu – KEPAN Derneği Pediatrist-Diyetisyen buluşması toplantısı” Pediatri ve Diyetisyen Çalışma Gruplarının ortaklaşa düzenlediği Ankara’da Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Prof. Dr. Enver Hasanoğlu Toplantı salonunda 7 Aralık 2024 tarihinde yapıldı. Çocuklarda enteral ve parenteral beslenmenin temel kavramlarının konuşulduğu toplantı 250 katılımcı ile başarılı bir şekilde gerçekleştirildi. Değerli katkıları için tüm konuşmacılarımıza ve oturum başkanlarına, katılımcılarımıza ve toplantıya koşulsuz katkılarından dolayı Abbott firmasına teşekkürlerimizi sunarız.

Gerçekleşen Toplantılar ve Duyurular

BESLENME DESTEK BİRİMLERİNİN AKREDİTASYONU PENSA KONGRESİNDE

Prof. Dr. Osman Abbasoğlu 24. Pensa Kongresinde "ERAS-I" başlıklı oturumda oturum başkanı, "Peri-Operative Nutrition" oturumunda "Supplementary PN in Peri-Operative Period" başlıklı konuşmasıyla, "Quality in Nutrition Care" oturumunda KEPAN Derneği'nin yüz akı projelerinden biri olan "Beslenme Destek Birimlerinin Akreditasyonunu" "Accreditation of Nutrition Support Teams" başlıklı konuşması ile ülkemizi başarı ile temsil etmiştir.

HİNDİSTAN NÜTRİSYON DERNEĞİ (ISPEN) İLE İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI...

Derneğimize gelen teklif üzerine, Yönetim Kurulumuzun değerlendirmesi ve katkıları doğrultusunda, KEPAN Derneği ile Hindistan Nütrisyon Derneği (ISPEN) arasında ulusal konferanslar, seminerler, değişim bursları, protokol geliştirme çalışmaları gibi konuları içeren iş birliği protokolü imzalandı.

WEBİNARLARIMIZ DEVAM EDECEK...

15 Ocak 2025, saat 19:30-21:30 arasında KEPAN Derneği başkanımız Prof. Dr. Mutlu Doğanay'ın moderatör, Prof. Dr. Çetin Kaymak ve Prof. Dr. Timuçin Çil'in konuşmacı olduğu "Neden omega 3 yağ asitleri?" konulu webinara katılımınız bizleri onurlandıracaktır.

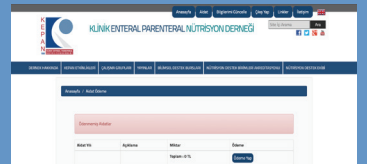
"CLINICAL SCIENCE OF NUTRITION" DERGİMİZ "TR DİZİN'E KABUL EDİLDİ

KEPAN Derneği'nin yayın organı olan "Clinical Science of Nutrition" dergimiz "TR Dizin'e" kabul edilmiştir. 2023 yılı içerisinde yayınlanan sayılarımızdaki makaleler dahil kısa süre içerisinde TR Dizinden ulaşılabilir. Bu süreçte editör ve hakemlerimize, dergimize çalışmaları ile katkı sağlayan yazarlarımıza teşekkür ederiz.

KEPAN DERNEĞİNDEN BİR YENİLİK DAHA...

Üye giriş ve yıllık aidatlarınızı web sayfası üzerinden ödeyebilirsiniz. www.kepan.org adresinde sağ üst köşedeki "Üye Girişi" linkinden e-posta adresiniz ve şifreniz ile giriş yaptıktan sonra yine sağ üst köşedeki "Aidat" linkine tıklayarak ödemenizi yapabilirsiniz.

NÜTRİSYON UYGULAMALARINDA HASTA GÜVENLİĞİ

Prof. Dr. Volkan Hancı

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı

Tıbbi hata, hastaya sunulan sağlık hizmeti sırasında, kasıtsız bir aksamanın neden olduğu ve beklenmeyen bir sonuç doğuran hatadır. Hasta güvenliği, sağlık hizmeti sağlanması sırasında ortaya çıkabilecek beklenmedik ya da istenmeyen hataların engellenmesidir. İlk defa Amerikan Tıp Enstitüsü (Institute of Medicine), "To Err Is Human: Building a Safer Health System" isminde bir bildiri yayınlamış ve bu bildiriye yılda yaklaşık 98.000 kişinin sağlık sistemi kaynaklı hatalardan dolayı hayatını kaybettiği, bu sayısının motosiklet kazaları, meme kanseri ya da AIDS ilişkili hastalıkları sonucu ölümlerden bile daha fazla olduğunu belirtmiştir. Hastanelerde sağlık kayıtlarını inceleyen "US Department of Health and Human Services Office", ABD Sağlık ve İnsan Hakları Hizmet Ofisi, Medicare yararlanıcıları arasında sadece 2008 yılında tıbbi hata nedeniyle 180.000 ölüm bildirdi. 2016 Mayıs ayında BMJ'de Johns Hopkins Üniversitesi araştırmacıları tarafından yayınlanmış analiz sonuçlarına göre tıbbi hatalar şu anda ABD'de en önde gelen ölüm nedenleri arasında üçüncü sırada yer almaktadır.

Avrupa genelinde yapılan bir çalışmada, katılımcıların %53'ü hastanede sağlık ile ilgili hata ile karşılaştığını bildirmektedir. Ülkemizde ise sağlık çalışanları arasında yapılan bir çalışmada, sağlık çalışanlarının %69'u bir tıbbi hata ile karşılaştığını belirtmiştir. Katılımcıların %57'si meslek yaşantısı boyunca en az bir tıbbi hata yaptığını bildirmektedir. Çalışmaya katılanlar tıbbi hata nedenlerini aşırı iş yükü ve iş yükü zorlaması, hastalara ayrılan sürenin yetersizliği, kurumda hasta yükünün çok olması, sağlık çalışanı eğitim yetersizliği, hemşire sayısı azlığı olarak bildirmektedir. Sağlık hizmetlerinin verildiği her ortamda (birincil, ikincil ve üçüncül bakım, sosyal ve özel bakım, akut ve kronik bakım) beklenmedik ve istenmeyen olaylar gerçekleşebilir. Avrupa'da her 10 hastanın biri hastanede önlenebilir zararlar veya olumsuz olaylar yaşamaktadır. Bu da hastalar ve aileleri için kayıplara neden olabilmektedir. Sağlık çalışanları da bu tip olaylarda ikinci kurban (mağdur) olmaktadır. Ayrıca yapılan tıbbi hatalar sağlık sistemi üzerine büyük bir maddi yük getirmektedir.

Bu hataların birçoğu önlenebilir hatalardır. Bu hatalara örnek olarak tedavinin gecikmesi, tanı koyma hataları, klinik hatalar, ameliyat komplikasyonlarına neden olan hatalar, hastane enfeksiyonlarına neden olan hatalar, baskı yaralarına neden olan hatalar, sistem yetersizliğine bağlı hatalar, transfüzyon hataları, tesis güvenliği ile ilgili hatalar (elektrik, yangın), ilaç uygulama hataları, transport hataları, düşmeler, yanlış taraf cerrahisi, hasta kimliği hataları, iletişim hataları, ekipman hataları sayılabilir. Bu liste daha da uzatılabilir.

Hasta güvenliğini geliştirmeyi amaçlayan ve hastaneler için akreditasyon standartları belirleyen uluslararası bir kuruluş olan "Joint Commission International" 2025 yılında hasta güvenliği hedeflerini şu şekilde belirtmiştir;

Hasta kimliğini doğru tanımlayın: ilaçları, kan veya kan ürünlerini tanımlarken en az iki hasta tanımlayıcısı kullanın. Hasta oda numarası ya da hastanın sorumlu olduğu hekimin ismini hasta tanımlayıcısı olarak kullanmayın. Hastanın yanındayken, kan ürünü ya da spesmenleri için kullanılan kapları etiketleyin. Yeni doğan hastalar için farklı tanımlama yöntemleri kullanın.

Sağlık personelleri arasındaki iletişimi geliştirin: Önemli sonuçların doğru kişiye zamanında ulaşmasını sağlayın. Kritik sonuçları, kim tarafından kime raporlanacağını, tanımlanması ve raporlanması arasında geçebilecek kabul edilebilir süreyi tanımlayın.

İlaç kullanım güvenliğini artırın: Perioperatif ya da diğer prosedürel süreçlerde, hemen uygulanmayacak tüm ilaçları etiketleyin. Hemen uygulanan ilaçlar, aynı kişi tarafından hazırlanan, herhangi bir ara verilmeksizin direkt olarak hastaya uygulanan ilaçlardır. Etiket üzerinde ilaç adı, miktarı, dilüe edici ajan adı ve miktarı, son kullanma süresi bulunmalıdır. Kullanılan tüm ilaçları iki farklı kişi olarak sesli ve görsel şekilde teyit edin. Etiketlenmemiş tüm ilaçları ortamdan uzaklaştırın. Antikoagülan ilaçlara ek önem verin ve bu ilaçların kullanımına bağlı hasarları engelleyin. Hastanın ilaçları hakkında doğru bilgileri kaydedin ve iletin. Hastanın hangi ilaçları aldığını öğrenin. Bu ilaçları hastaya verilen yeni ilaçlarla karşılaştırın. Hastaya alması gereken ilaçlar hakkında yazılı bilgi verin. Hastaya her doktora gittiğinde güncel ilaç listesini getirmesinin önemli olduğunu söyleyin.

Alarmları güvenli kullanın: Kliniklerde alarm sistemleri ilişkili hataları azaltın: Klinik alarm sistemleri sağlık çalışanlarını olası problemler hakkında uyarıcı sistemlerdir. Ancak yanlış planlandığı zaman zarar verici olabilir. Kimi zaman alarmı fark etmek zor olmakta iken kimi zaman hastalarla ilgili çok fazla alarm olması sağlık çalışanlarını bu alarmlara karşı duyarsız hale getirebilir, alarm yorgunluğuna sebep olabilir. Yanlış alarm: Genellikle sensor alt ve üst limit aralıklarının dar olması nedeni ile hiçbir tehlike olmasa dahi ortaya çıkan alarmlardır. Rahatsız edici alarm: Belli bir bağlamdaki sorunu gösterebilir ancak farklı bir bağlamda etkinleştirilmiştir. (Örneğin bir kan basıncı manşonu şişirildiğinde etkinleşen bir arteriyel kateter düşük basınç alarmı) Zamansız alarm:

Yanlış zamanda ortaya çıkan alarmlardır. Alarm güvenliğini sağlayabilmek için öneriler: Yöneticiler alarm sistemlerinin güvenliğini bir öncelik olarak belirlemelidir. En önemli alarm sinyalleri belirlenmelidir. Alarm fark edilmediği taktirde oluşacak riskler tanımlanmalıdır. Mevcut alarmların gerekli olup olmadığı, gereksiz gürültü ve alarm yorgunluğuna sebep olup olmadığı değerlendirilmelidir. Klinik olarak hastaya uygun olan alarmlar belirlenmelidir. Alarm parametrelerinin ne zaman kim tarafından değiştirildiği, kim tarafından kapatılabileceği belirlenmelidir.

Hastane ilişkili enfeksiyon riskini azaltın: Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri veya Dünya Sağlık Örgütü'nün el temizleme yönergelerini kullanın. El temizliğini iyileştirmek için hedefler belirleyin

Hastanenizde hasta güvenliği ile ilgili riskleri (düşme, intihar vb) tanımlayın ve bu riskleri azaltabilecek önlemler alın.

Sağlık hizmeti sunumunda eşitliği iyileştirin: Sağlık hizmeti eşitliğini iyileştirmek bir kalite ve hasta güvenliği önceliğidir. Farklı hasta popülasyonları arasındaki sağlık hizmeti eşitsizlikleri ve eşitsizlik risklerini belirleyin. Bir plan ile sağlık hizmeti eşitliğini iyileştirme yollarını oluşturun.

Cerrahi sırasında oluşabilecek hatalar için önlemler alın: Doğru hasta doğru taraf ve doğru ameliyat konularından emin olun ve ameliyata başlamadan önce tekrar kontrol edin. Ameliyatın yapılacağı hastanın vücudundaki doğru yeri işaretleyin. Ameliyattan önce bir hata yapılmadığından emin olmak için "mola verin".

Nütrisyon Uygulamalarında Hasta Güvenliği

Nütrisyon, hasta bakımının önemli bir parçasıdır. Uygunsuz veya eksik bakım bazı hastalarda güvenlik sorunlarına neden olabilir. Yapılan bir çalışmada Birleşik Krallık bünyesinde bildirilen tüm güvenlik olaylarının bir kaydını tutan Ulusal Hasta Güvenliği Ajansı (NPSA) ve Ulusal Raporlama ve Öğrenme Servisi (NRLS) kayıtları incelenmiştir. Çalışmada 2006 ve 2007'de NPSA tarafından NRLS'de kaydedilen tüm olayların metni (1,6 milyon rapor), nütrisyon ile ilgili bir dizi anahtar kelime kullanılarak aranmış ve potansiyel olarak nütrisyon ile ilgili 52.675 olay içeren, olayın bir alt kümesi oluşturulmuştur. Olaylar, nütrisyonun sağlanması ya da sağlanmamasının bir bireye zarar verdiği veya zarar verme potansiyeline sahip olması durumunda nütrisyon ile ilgili olarak sınıflandırılmıştır. Yinelenen raporlar hariç tutulduğunda, 1433 olay (toplamın %29'u) nütrisyon ilgili tanımı karşılamıştır. Olayların en büyük kısmı yapay nütrisyon ilgilidir. Bunların yarısı hatalı veya kapalı olan tüp veya pompaların gecikmeli veya yanlış yerleştirilmesiyle ilgili olarak bildirilmiştir. Geri kalanı, yanlış tip, yetersiz miktar veya yanlış nütrisyon hızı veya rejimi olan beslemelerle ilgilidir. Hastaların ağız yoluyla hiç beslenmemesiyle ilgili olaylar, bunu uygulamama veya uzun süreli veya uygunsuz olması arasında eşit olarak bölündü. Ağızdan beslenme ile ilgili olay kayıtlarını çoğunlukla

uygunsuz tip yiyeceklerle ilgili olarak bildirilmiştir, bunu yetersiz miktarda yiyecek, öğünlerin geç gelmesi veya hiç gelmemesi ve yeterli nütrisyon desteğinin olmadığını bildirilen az sayıda olay izlemiştir. Yetersiz nütrisyon değerlendirmesi ve desteği kategorisinin, hastaların diyetisyenlere veya konuşma ve dil terapistlerine sevk edilmesindeki yaşanan gecikmeleri de içerdiği bildirilmektedir. Yetersiz beslenmenin sonuçlarıyla ilgili olaylar, büyük ölçüde yetersiz beslenmenin ana neden olarak vurgulandığı bası yaralarının gelişimiyle ilgili olarak öne çıkmaktadır. Aslında yetersiz nütrisyon, malnütrisyon kendi başına bir hasta güvenliği sorundur. Nütrisyon ile ilgili hasta güvenliği olaylarından ortaya çıkan ortak temalar arasında personel ve bölümler arasındaki zayıf iletişim, gıda ve sıvı gereksinimleriyle ilgili yetersiz dokümantasyon, ilaç hataları, nütriyentlerin hatalı yollarla uygulanmaları, yetersiz personel seviyeleri, tatmin edici nütrisyon bakımı sağlamak için yeterince eğitilmemiş veya yetenekli personel olmaması yer almaktadır.

Nütrisyon ile ilgili hasta güvenliğine zarar verme potansiyeli olan diğer sağlık uygulamaları nedenleri; hastanın doğru tanınmasında olan hatalar, hasta devirleri sırasındaki hatalar, kateter ve tüplerin hatalı bağlanması ile ilgili hatalar olarak sayılmaktadır.

Nütrisyon ile ilişkili hataların önlenmesi için 2009 yılında "ALERT" 2010 yılında "AWARE", 2011 yılında ise "READY" inisiyatifleri geliştirilmiştir.

"ALERT" şu başlıkları içermektedir

Aseptic technique: Aseptik teknik: Tüm enteral formül hazırlama, kurulum ve kullanımında aseptik teknikler kullanılmalıdır.

Label the enteral equipment: Enteral ekipmanı etiketleyin: Hastayı açıkça tanımlamak için, formül adını ve oranını, başladığı tarihi ve uygulamayı başlatmaktan sorumlu kişiyi belirtin.

Elevate the head of the bed: Yatağın başını yükseltin: Yatağın başı klinik olarak mümkün olduğunda yükseltilmelidir. Bu, gastrik içerik reflü ve aspirasyonunu önleyebilir

Right patient, right formula and right tube: Doğru hasta, doğru formül ve doğru tüp: Formülü ve hızı hastanın beslenme orderi ile eşleştirin ve enteral tüp setinin formül kabını beslenme tüpüne uygun ve doğru şekilde bağladığını doğrulayın.

Trace all lines back to the patient: Tüm hatları hastaya kadar takip edin: Enteral-enteral bağlantıları sağlayın

"AWARE" şu başlıkları içermektedir

Ask the pharmacist about drug-related matters: Eczacıya ilaçla ilgili konular hakkında soru sorun: Buna ilaç-nütriyent etkileşimleri, doğru dozaj ve beslenme tüpü aracılığıyla güvenli ilaç verilmesi dahildir.

Water only: Sadece su: İlaçları seyreltmek ve ilaç uygulamasından önce ve sonra tüplerin rutin yıkanması için sadece su kullanılmalıdır.

Administer the medication: İlaç uygulaması: İlaç doğru şekilde uygulanmalıdır. Örneğin ilaç ve nütrisyon formülü arasında 30 dakikadan fazla zaman olması gereken ilaçlar tanımlanmalıdır.

Remember the rights: Doğruları hatırlayın: Doğru hasta, doğru ilaç, doğru doz, doğru yol ve doğru enjektör

Establish evidence-based protocols: Kanıta dayalı protokoller oluşturun: Kurumun ilaç protokolleri takip edilmeli ve belirli enteral ilaç protokolleri oluşturulmalıdır.

“READY” şu başlıkları içermektedir

Right patient, right product and right tube: Doğru hasta, doğru ürün ve doğru tüp: Yanlış bağlantıları önlemek ve insan sütü etiketinin hastane politikasına uygun olduğundan emin olmak için buna uyulmalıdır.

Early start to enteral feeding: Enteral beslenmeye erken başlama: Hemodinamik olarak stabil bir hastada enteral beslenmeye 24-48 saat içinde başlamak önemlidir.

Assure proper preparation and handling: Uygun hazırlama ve kullanımı sağlayın: Infant formüllerinin uygun şekilde kullanımı, hazırlanması ve saklanması için yönergeler izlenmelidir.

Deliver the formula appropriately: Formülü uygun şekilde verin: Bu, nütriyentlerin iletilmesini, kesintilerin önlenmesini ve uygulama sistemine ve sıvı durumuna göre doğru bekleme sürelerinin sağlanmasını içerir.

Your safety checklist: Güvenlik kontrol listeniz: Enteral-enteral bağlantıların yerleşimini kontrol etmek, beslenme tüpü yoluyla ilaçların uygulanması için doğru enjektörlerin kullanılması, enteral beslemelerle birlikte uygulanan ilaçlar için eczacıya danışmak ve tüp yanlış bağlantılarını önlemek için doğru ekipmanın kullanılması önemlidir.

Hasta güvenliği artırmada kullanılan kanıtlanmış yöntemler

Tüm bu hatırlatıcılar dışında, hasta güvenliği artırmada kullanılan kanıtlanmış yöntemleri de hatırlamakta fayda vardır. Hasta güvenliğini arttıran yöntemler Olay raporlaması/olay bildirimi, Simülasyon teknikleri, Kontrol Listeleri, Acil durum kontrol listeleri, İlaç güvenliği uygulamaları, İlaç ve ampullerin standart olarak etiketlenmesi, Klinik devir için yapılandırılmış işlemler, İletişim güvenliğinin artırılması olarak sayılabilmektedir. İletişim sırasında oluşabilecek hataların önüne geçebilmek için standart protokoller uygulanmalıdır. Bu amaçla SBAR kullanımı önerilmiştir. S: Situation:Şu anda

ne oluyor? B: Background: Bu durumun altında yatan neden nedir? A: Assessment: Problemin ne olduğunu düşünüyorsunuz? R: Recommendation: Problemin çözümü için öneri nedir? Başlıklarını içeren bir iletişim metodudur. SBAR kısaltması ile hastanın mevcut durumu, hikayesi, genel değerlendirme ve çözüm önerileri ile birlikte aktarılmış olur.

Sonuç olarak, nütrisyon uygulamalarında hasta güvenliği ne yazık ki çok dikkat çekmeyen ancak hasta güvenliğinde önemli ölçüde sorun oluşturma potansiyeli olan alanlardan biridir. Güvenlik kültürü düşük olarak tanımlanan ülkemizde, nütrisyon uygulamalarında hasta güvenliğine dikkat çekilmeli, kurumlar bazında güvenlik kültürü geliştirilmeli, tüm personel eğitilmeli, sağlıklı iletişim sağlanmalı, kontrol listeleri ve beslenme ile etkileşen ilaç listeleri geliştirilmelidir.

KAYNAKLAR

1. Hancı V, Çalışkan T. Yoğun Bakımda Hasta Güvenliği In:Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği Bilimsel Komite Kitapları Serisi – Anesteziye Hasta Güvenliği Eds. Utku T, Ayoğlu H, Özyurt A. ISBN: 978-605-82917-7-5, Ankara, 2.12 Yoğun bakımda hasta güvenliği, 2018.
2. Hancı V, Gursoy G. Anestezik Farmakolojide Hasta Güvenliği In:Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği Bilimsel Komite Kitapları Serisi – Anesteziye Hasta Güvenliği Eds. Utku T, Ayoğlu H, Özyurt A. ISBN: 978-605-82917-7-5, Ankara, 2.9.Anestezik farmakolojide hasta güvenliği, 2018.
3. Çalışkan T, Hancı V. Yoğun bakımda hasta güvenliği. Hancı V, Ed. Yoğun Bakımda Organizasyon, Yönetim ve Eğitim. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2020. p.83-92.
4. Çalışkan T, Hancı V. Anesteziyolojide ve ameliyathanede hasta güvenliği. Hancı V, Ed. Anesteziyoloji ve Ameliyathanede Organizasyon, Yönetim ve Eğitim. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2022. p.52-56.
5. Çirkinoğlu G.G, Hancı V. Anesteziye Hasta Güvenliği, In. Anesteziyoloji Akıl Notları, Ed: Turan I. ISBN: 978-975-277-962-4, Güneş Tıp Kitapevi, Ankara,673-680, 2023.
6. The Joint Commission- National patient Safety Goals® <https://www.jointcommission.org/standards/national-patient-safety-goals/hospital-national-patient-safety-goals/>
7. Holmes B, Spiro A, Thomas JE, Whelan K, Weekes CE, Baldwin C, Emery PW. Nutrition-related patient safety incidents. Proceedings of the Nutrition Society (2010), 69 (OCE7), E529.
8. Nieuwoudt C. Patient safety and nutrition: is there a connection? S Afr J Clin Nutr 2014;27(3):102-105